04/02/2020

Писмо Митрополита Амфилохија премијеру Душку Марковићу: Постојећи Закон, а не непостојећи уговор, представља узрок актуелних друштвених проблема

Писмо Митрополита Амфилохија премијеру Душку Марковићу

Влада Црне Горе
Господин Душко Марковић, предсједник
Подгорица

Господине предсједниче Владе Црне Горе!

Примили смо Ваш допис од 28. јануара ове године за разговор, који је претходно објављен у медијима. Дозволите да поводом неких оцјена које сте изнијели у Вашем допису искажемо наше мишљење.

У допису тврдите да ”доношење Закона неће изазвати нове подјеле у православном бићу Црне Горе”, а што је, благо речено, у супротности са реалношћу. У то се можете и увјерити, јер од 27. децембра 2019. године до данас огроман број грађана, и то не само православних вјерника, трпељиво, мирно, достојанствено и истрајно, из дана у дан, из седмице у седмицу, исказује своје противљење духу и нормама Закона, који је једнострано припремила и предложила Влада и усвојила Скупштина Црне Горе.

Према томе, не можемо се сложити са Вашом тезом из дописа да Закон ”неће

изазвати нове подјеле”, јер је из свега што се догађа у Црној Гори јасно да је Закон не само продубио старе него је и створио нове подјеле међу браћом, кумовима и комшијама. Уколико се овоме дода и јавна изјава предсједника Ваше партије да православне литије представљају ”лудачки покрет коме не треба слједовати” онда Вам је, надамо се, јасно колико је тај Закон дубоко и болно подијелио и процијепио Црну Гору.

Не можемо да се сложимо са Вашом тврдњом да је ”пропис усаглашен са савременим европским стандардима и да је као такав задобио позитивно мишљење Венецијанске комисије, чије сте препоруке уградили у законски текст”. Садржина и циљ Закона, на жалост, свједоче супротно, о чему сте се и Ви, а и шира јавност Црне Горе, могли увјерити кроз стручне и аргументоване Примједбе Правног савјета наше Цркве на Предлог закона које су Вам достављене прије његовог усвајања, али и кроз јавне иступе не само представника наше Цркве него и угледних правних стручњака из Црне Горе и региона у вези са дискриминаторним и неуставним одредбама Закона, након усвајања до данас. Ово се посебно односи на одредбе којима се негира и ликвидира вишевјековни непрекинути историјски континуитет правног субјективитета и имовинска права првенствено наше Цркве, али и других вјерских заједница. Из тог разлога, никако се не може прихватити Ваша тврдња у допису да ”закон уклања не само културно и вјерско већ и цивилизацијско ограничење у којем смо се затекли”. Прије би се могло рећи да Вам није јасно шта под тим подразумијевате, али нам је итекако јасно да је Православна Црква угрожена у својим цивилизацијским и вјерским правима, што само указује да је Законом темељно пољуљана и мултиконфесионалност у Црној Гори на коју се веома често позивате. Да ли треба да Вас, кад сте већ отворили тему културних и цивилизацијских вриједности, подсјећам на којим је културним и цивилизацијским вриједностима настала и опстала Црна Гора током своје вишевјековне историје. То данас најбоље свједочи честити народ Црне Горе на литијама.

Очекивали смо позив од Вас да као одговорни људи отворимо дијалог о дубинским и суштинским проблемима које је изазвао и продубио овај Закон и начину рјешења и превазилажења тих проблема у складу са општеприхваћеним цивилизацијским и европским стандардима и правним поретком Црне Горе, а у што би било у најбољем интересу грађана Црне Горе.

Дужни смо да Вас подсјетимо да је наш позив за јавни и институционални дијалог увијек био отворен, али је, на жалост, до сада од стране власти Црне Горе био игнорисан. Умјесто тога, Ви нас сада јавно позивате да ”отпочнемо

дијалог у правцу припреме темељног уговора о уређењу међусобних односа” и исказујете ”спремност да још једном заједнички сагледамо најбоља рјешења за примјену чланова 62, 63 и 64 Закона”.

Господине предсједниче!

Жао нам што то морамо да кажемо, али Ви очигледно не желите да видите да постојећи Закон, а не непостојећи уговор, представља узрок актуелних друштвених проблема, а о посљедицама да не говоримо. Из тог разлога, ти озбиљни проблеми се не могу ријешити и превазићи ”заједничким сагледавањем најбољих рјешења за примјену” овог безаконог Закона.

Ипак, свјесни историјског и данашњег значаја трона Светог Петра Цетињскога и наше одговорности као Православног Архиепископа цетињског Митрополита црногорско-приморског и егзарха Најсветијег Трона Пећкога коју смо пред Богом, овим народом и историјом примили од својих свештених претходника, а посве забринути за слогу, мир и јединство повјереног нам православног народа Божјег у Црној Гори, спремни смо да се, имајући у виду одлуке Светог Архијерејског Синода СПЦ и Епископског савјета Српске Православне Цркве у Црној Гори и поштујући Устав Црне Горе, састанемо са Вама са надом да сте искрено опредијељени за коначно отварање суштинског и људског разговора са циљем да се у складу са правним поретком Црне Горе уклони Закон или све дискриминаторне одредбе у њему које су Вама и читавој јавности добро познате како би се повратио мир и спокој међу православне вјернике и све правдољупце у Црној Гори.

Искључиво послије рјешења овог кључног проблема данашње Црне Горе, може се и треба отворити дијалог ради рјешавања других, веома сложених питања као што је повраћај (реституција) имовине коју је комунистички режим послије Другог свјетског рата бесправно и бесудно одузео од Православне Цркве, Римокатоличке Цркве, Исламске заједнице и грађана, а што је међународна и законска обавеза Црне Горе. Послије рјешења кључног проблема може се отворити и дијалог за припрему и закључивање Темељног уговора између Српске Православне Цркве и Црне Горе. И ових дана смо напоменили да и најбољи уговор између Цркве и државе уз постојање оваквог Закона не би имао никаквог смисла и значаја.

Уколико сте спремни да првјенствено разговарате о Закону као узроку проблема и начинима за њихово рјешавање, односно о уклањању спорног Закона, односно његових противуставних дискриминаторних одредби из правног поретка Црне Горе, обавјештавамо Вас да би у том случају у

разговору са Вама као предсједником Владе Црне Горе са нама учествовали и Њихова Преосвештенства Епископи будимљанско-никшићки г. Јоаникије, милешевски г. Атанасије и захумско-херцеговачки г. Димитрије. Вјерујући да сте искрено опредијељени за рјешавање проблема које је у Црној Гори и шире изазвао спорни Закон, очекујемо да нам доставите предлог термина за састанак.

Архиепископ цетињски
Митрополит црногорско-приморски

+Амфилохије
spc.rs